

# Polisi Camddefnyddio Alcohol a Sylwedddau

Llesiant Gweithwyr

2020 - 2023

[sirgar.llyw.cymru](http://sirgar.llyw.cymru)

## Cynnwys

|                                            |   |
|--------------------------------------------|---|
| <a href="#">Pwrrpas</a>                    | 2 |
| <a href="#">Cwmpas y Polisi</a>            | 2 |
| <a href="#">Cyfrifoldebau</a>              | 2 |
| <a href="#">Trefniadau mewn Ysgolion</a>   | 2 |
| <a href="#">Esemptiadau</a>                | 3 |
| <a href="#">Dogfennau Ategol</a>           | 3 |
| <a href="#">Sicrhau Triniaeth Gyfartal</a> | 3 |
| <a href="#">Aelodau Etholedig</a>          | 3 |
| <a href="#">Diffiniadau</a>                | 4 |
| <a href="#">Datganiad</a>                  | 4 |

Dylid defnyddio'r ddogfen hon ar y cyd â'r  
[Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol](#)

## Pwrrpas

Pwrrpas y polisi yw darparu gwybodaeth am gamddefnyddio alcohol a sylweddau a sut i'w reoli yn y gweithle. Mae gan y Cyngor ddyletswydd gofal i sicrhau bod gweithwyr yn ymwybodol o risgiau gweithio o dan ddylanwad camddefnyddio alcohol a sylweddau a bod angen iddynt ymatal rhag gwneud hynny. Felly, mae camddefnyddio alcohol a sylweddau yn effeithiol yn y gweithle yn ystyriaeth allweddol i'r Cyngor mewn perthynas ag iechyd a diogelwch gweithwyr, rheoli absenoldeb salwch, morâl y gweithwyr a chysylltiadau â'r gweithwyr. Bydd y polisi hwn yn cynorthwyo Rheolwyr / Goruchwylwyr i gydnabod y gall camddefnyddio alcohol a sylweddau amharu'n ddifrifol ar allu gweithwyr i gyfrannu'n llawn at anghenion y Cyngor a bydd yn eu helpu i adnabod a rheoli camddefnyddio alcohol a sylweddau yn y gweithle.

## Cwmpas y Polisi

Bydd y polisi hwn yn berthnasol i weithwyr ac aelodau etholedig Cyngor Sir Caerfyrddin, gwirfoddolwyr sy'n gweithredu ar ein rhan, contractwyr, ymwelwyr, gweithwyr asiantaeth ac aelodau o'r cyhoedd sy'n cyrchu neu'n defnyddio safleoedd sy'n eiddo i Gyngor Sir Caerfyrddin neu a feddiennir ganddo.

## Cyfrifoldebau

Mae gan bob rheolwr llinell gyfrifoldeb o dan y polisi hwn dros reoli camddefnyddio alcohol a sylweddau yn y gweithle a dylai rheolwyr fod yn gallu cynnig y cymorth priodol i weithwyr pan fo'r angen.

Bydd yr Is-adran Rheoli Pobl yn gyfrifol am hyrwyddo a monitro effeithiolrwydd y polisi hwn a'r canllawiau hyn. Bydd yr Is-adran Rheoli Pobl yn sicrhau bod yr ymagwedd ragweithiol at reoli yn cael ei hannog drwy gyfrwng cyngor amserol gan y Gwasanaeth Iechyd Galwedigaethol, yr Adran Iechyd a Diogelwch, a'r Tîm Dysgu a Datblygu, a thrwy ddarparu data amserol a manwl gywir a chyngor Adnoddau Dynol proffesiynol.

Y Cyfarwyddwyr, y Penaethiaid Gwasanaeth a'r holl Uwch-reolwyr sydd â'r cyfrifoldeb ehangach am y polisi. Nhw sy'n gyfrifol am sicrhau bod y Polisi hwn a'r cyfarwyddyd sy'n gysylltiedig ag ef yn cael eu cyfleu'n effeithiol gan sicrhau bod pob achos o gamddefnyddio alcohol a sylweddau yn cael ei reoli mewn modd sensitif a chyson. Bydd yr uwch-reolwyr yn gyfrifol am gomisiynu cymorth ychwanegol i reolwyr fel bo'n briodol ac yn ymarferol, a byddant yn gyfrifol am sicrhau bod rheolwyr yn cael goruchwyliaeth a hyfforddiant digonol i gyflawni'u dyletswyddau.

## Trefniadau mewn Ysgolion

Caiff Cyrff Llywodraethu pob ysgol eu hannog i fabwysiadu'r polisi hwn i gynnwys digwyddiadau cymdeithasol mewn ysgolion, gydag argymhelliad y gall ysgolion fod yn dymuno datblygu geiriad priodol i gynnwys disgyblion neu gyfeirio at y polisi neu'r canllawiau

priodol ar gyfer disgyblion. Rhaid i dimau rheoli ysgolion sicrhau bod cytundeb addas yn cael ei fabwysiadu y tu allan i oriau arferol yr ysgol pryd y gellir llogi'r cyfleusterau i drydydd parti.

## Esemptiadau:

1. Caniateir yfed alcohol yn achos preswylwyr mewn cartrefi gofal preswyl a gofal seibiant i oedolion.
2. Caniateir yfed alcohol yn achos preswylwyr mewn fflatiau ac ardaloedd cartref Tai Gwarchod a Thai Cyngor a defnyddwyr gwasanaeth mewn sefydliadau gofal cymdeithasol sy'n darparu gwasanaethau gofal dydd i'r henoed neu bobl sy'n agored i niwed.

Dylai fod yna asesiadau risg addas a digonol (gan gynnwys effaith defnyddio alcohol gyda meddyginiaeth) ar waith ar gyfer unrhyw breswylwyr/defnyddwyr gwasanaeth sy'n yfed alcohol.

## Dogfennau Ategol

Bydd gwybodaeth, canllawiau a dogfennau ategol ar gael i helpu i reoli ac i weithredu'r polisi hwn.

## Sicrhau Triniaeth Gyfartal

Rhaid arfer cysondeb yn y modd y gweithredir y polisi hwn wrth ymdrin â phob gweithiwr, heb ystyried hil, lliw, tarddiad ethnig neu genedlaethol (gan gynnwys dinasyddiaeth), iaith, anabledd, crefydd, cred neu ddiffyg cred, oedran, rhyw, aibennu rhywedd, cyfeiriadedd rhywiol, statws o ran cyfrifoldebau magu plant neu statws priodasol, beichiogrwydd neu famolaeth.

Os oes gennych unrhyw bryderon cydraddoldeb ac amrywiaeth ynghylch gweithredu'r polisi a'r weithdrefn hon, dylech gysylltu ag aelod o'r Tîm Adnoddau Dynol a fydd, os oes angen, yn sicrhau y caiff y polisi/gweithdrefn ei hadolygu yn ôl y galw.

Os oes angen y wybodaeth hon arnoch mewn fformat arall, cysylltwch â'r tîm Rheoli Pobl a Pherfformiad ar [CEHRDuty@sirgar.gov.uk](mailto:CEHRDuty@sirgar.gov.uk).

## Aelodau Etholedig

Mae gan yr Aelodau Etholedig gyfrifoldeb personol tuag at yr holl staff a'r cyhoedd o ran cynnal y gwerthoedd a bennir yn y polisi hwn, hybu cysylltiadau da, a herio ymddygiad amhriodol lle bo angen. Mae Aelodau Etholedig yn gyfrifol am sicrhau eu bod yn cefnogi'n gadarnhaol yr egwyddor o gydraddoldeb ac amrywiaeth, wrth ymgymryd â'u dyletswyddau cyhoeddus a dilyn y Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau Etholedig a pholisïau a gweithdrefnau cysylltiedig.

## Diffiniadau

Y diffiniad o gamddefnyddio alcohol a sylweddau yw defnydd cyson neu ysbeidiol o alcohol neu unrhyw gyffur neu sylwedd arall sydd yn peri niwed i iechyd yr unigolyn, ei allu i weithredu'n gymdeithasol neu ei berfformiad yn y gwaith. Yn aml gall amharu ar ei ddiogelwch ei hun neu eraill ac effeithio ar bresenoldeb, prydlondeb, effeithlonrwydd neu ymddygiad. Mae camddefnyddio hefyd yn cynnwys meddu ar gyffuriau anghyfreithlon, eu defnyddio neu eu cyflenwi (a reolir dan Ddeddf Camddefnyddio Cyffuriau, 1971).

## Datganiad

**Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn gweithredu polisi 'dim goddefgarwch o gwbl' tuag at gamddefnyddio alcohol a sylweddau yn yr Awdurdod.**

Mae gan Gyngor Sir Caerfyrddin Ddyletswydd Gofal tuag at ei weithwyr a bydd yn:

- Gwahardd ein gweithwyr, gweithwyr asiantaeth, contractwyr a gwirfoddolwyr rhag yfed alcohol yn ystod oriau gwaith gan gynnwys amserau cinio.
- Codi ymwybyddiaeth ymhlith ein gweithwyr o beryglon camddefnyddio alcohol a sylweddau a'r effaith andwyol y gall hyn ei chael arnynt eu hunain, ar eu perthynas ag eraill ac ar y gweithle o'u defnyddio'n amhriodol.
- Sicrhau bod yr holl weithwyr a'r rheolwyr yn ymwybodol o'r rheolau ynghylch defnyddio alcohol a sylweddau yn y gwaith, neu weithio tra byddant dan effaith andwyol alcohol neu sylweddau. Byddai hyn yn cynnwys meddyginiaeth ar bresgripsiwn a meddyginiaeth dros y cownter ble gall effeithiau'r feddyginiaeth effeithio ar yrru a defnyddio peiriannau. Dylai gweithwyr roi gwybod i'w rheolwyr am unrhyw effeithiau andwyol o ganlyniad i'r math hwn o feddyginiaeth, gan y gall fod angen gwneud addasiadau.
- Hyrwyddo'r gwaith o fynd ati'n gynnar i adnabod a thrin problemau'n ymwneud ag alcohol a sylweddau, ac annog gweithwyr yr effeithir yn andwyol arnynt i ofyn am gyngor, cymorth a thriniaeth ar eu cyfer eu hunain, neu os ydynt yn pryderu am aelod o'r teulu neu ffrind i ofyn am gyngor a chymorth ar gyfer eraill.
- Monitro gweithwyr lle mae'r defnydd o alcohol a sylweddau yn cyfrannu at bresenoldeb a pherfformiad gwaith gwael, yn unol â'r Polisiâu Adnoddau Dynol priodol.
- Darparu gwybodaeth ac arweiniad digonol i unrhyw un sy'n gweithredu'r polisi hwn, yn enwedig rheolwyr llinell a goruchwylwyr, er mwyn iddynt allu mynd ati'n effeithiol i adnabod gweithwyr sydd â phroblemau posibl yn gysylltiedig â sylweddau, ac ymdrin yn effeithiol â chamddefnyddio alcohol a sylweddau yn y gweithle.
- Sefydlu canllawiau clir ar gyfer ymdrin â chamymddygiad yn gysylltiedig â defnyddio a chamddefnyddio alcohol a sylweddau, gan ddefnyddio ein gweithdrefnau disgyblu ble bo'n briodol, a rhoi gwybod am weithgareddau anghyfreithlon i'r heddlu.
- Sicrhau bod pob gweithiwr sy'n gofyn am help gyda phroblemau'n ymwneud ag alcohol a sylweddau yn cael cymorth, triniaeth a chyfle i adsefydlu sydd yn gyfrinachol ac yn llawn cydymdeimlad. Bydd pawb sydd yn ymwneud â'r mater yn cadw cyfrinachedd llwyr.

- Annog gweithwyr i beidio â defnyddio alcohol a sylweddau yn anniogel a'r defnydd afiach o alcohol gan weithwyr, trwy hyrwyddo ymwybyddiaeth o ffordd iach o fyw.
- Darparu canllawiau a gwybodaeth ar yfed synhwyrol ar ffurf taflenni, gwaith hybu iechyd ac ymgyrchoedd rheolaidd.